" നീ കൊല ചെയ്യരുത് "

ഫാ.ബിജു പി.തോമസ്, ഡൽഹി

"റസ്ക്കോൽ നിക്കവ് ഒരു ദാർശനികന്റെ മട്ടിൽ പറഞ്ഞു, 'മനസാക്ഷിയുള്ള ഒരാൾ ഒരു കൊലപാതകം ചെയ്തുവെന്നിരിക്കട്ടെ, അയാളെ ആരും ശിക്ഷിച്ചില്ലായെങ്കിൽ കൂടിയും പിന്നീട് അയാൾക്ക് അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുന്ന മാനസിക പീഡനങ്ങളായിരിക്കും അയാൾക്കു കിട്ടുന്ന കടുത്ത ശിക്ഷ."

- കുറ്റവും ശിക്ഷയും - ഫെയ്ദോർ ദസ്തെവ്സ്കി

പെരുമ്പാവൂരിലെ ജിഷ വധക്കേസും ചെങ്ങന്നൂരുള്ള പിതാവിനെ മകൻ അറുംകൊല ചെയ്തതും ,അമേരിക്കയിലെ കൂട്ടക്കൊലപാതകവും, ഐ.എസ് പോലുള്ള ഭീകരന്മാരുടെ ഭീതിജനകമായ കൊലപാതകങ്ങളും രാജ്യാന്തരതലത്തിൽ മാധ്യമങ്ങളും ജനങ്ങളും അറിയുകയും ഞെട്ടുകയും രസിക്കുകയും ആഘോഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സാഹചര്യത്തിലാണിത് എഴുതുന്നത്. ഇന്നലെ ധാക്കയിലും ഇന്ന് ബാഗ്ദാദിലും നരഹത്താക്കൾ മനുഷ്യജീവന്റെ മേൽ ഭീകര നൃത്തം ചവിട്ടുന്നു.

എല്ലാവരും അവരവരുടെ ഭാവനയ്ക്കനുസൃതമായി ഏതാനും ദിവസങ്ങൾ പാതകങ്ങളെ അപഗ്രഥിക്കുകയും ചിലരെ കുറ്റമുനയിൽ നിർത്തുകയും -ചന്തപ്പുറത്ത് നടക്കുന്ന ചെറു സർക്കസ് കണ്ട് ആനന്ദ നിർവൃതിയിലായി, തന്റേതായ വഴിയിൽ വിസ്മയ - ദുഃഖഭാവവുമായി സ്വന്തം യാത്ര തുടരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഉത്തരാധുനിക ലോകത്തിൽ, ഇന്നത്തെ സാമൂഹിക, രാഷ്ട്രീയ, നീതിന്യായ ഭരണ സംമ്പ്രദായത്തിൽ ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യന് ഇതിൽ കൂടുതൽ ഒന്നും ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കാത്ത സാഹചര്യം സംജാതമായിട്ടുണ്ട്. ഈ അപകടം പോലും മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല എന്നത് മനുഷ്യത്വത്തിന്റെ ലജ്ജാകരമായ അവസ്ഥയാണ്. നാം സമൂഹത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്, നാമാണ് സമൂഹം, ഞാൻ സമൂഹത്തിനാണ്, എനിക്ക് സമൂഹത്തോട് ബന്ധം ഉണ്ട് എന്ന ചിന്ത മനുഷ്യ മനസ്സിൽ നിന്നും കൊഴിഞ്ഞു പോയിരിക്കുന്നു.

എന്തുകൊണ്ട് മനുഷ്യൻ ഇങ്ങനെ നീചനാകുന്നു? മനുഷ്യന് ഇത്രയും ക്രൂരനാകുവാൻ സാധിക്കുമോ? ജിഷയെ കൊല ചെയ്ത ഘാതകനും സ്വന്തം പിതാവിനെ കൊലചെയ്ത നിഷ്ഠൂരനായ മകനും കൊല ചെയ്തു എന്നതു മാത്രമല്ല, മൃതശരീരത്തെ മനുഷ്യ മനസ്സാക്ഷി എന്നൊന്ന് ഇല്ലെന്ന കണക്കിനു വൈകൃത മാനസ്സത്തോടെ കൈകാര്യം ചെയ്തു എന്നതും നമ്മെ ഇരുത്തി ചിന്തിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. 'എന്തേ മനുഷ്യൻ ഇങ്ങനെ?' ഇതിപ്പോൾ കേരളത്തിൽ മാത്രമല്ല എന്നത് ആശ്വാസകരമാണോ? പലതിനു നാം ആശ്വാസവും അഭിമാനവും കൊള്ളുന്നത് അതൊരു അന്താരാഷ്ട്ര നിലവാരം പുലർത്തുമ്പോഴാണ്. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ ഒരു ഭദ്രാസന വിഷയമാണെങ്കിലും എല്ലാം അന്താരാഷ്ട്ര സമ്മേളനങ്ങൾ ആകുന്നത്. സിറിയയിലും, ഇറാഖിലും, അഫ്ഗാനിലും, ആഫ്രിക്കയിലും, അമേരിക്കയിലും 'ഭീകരന്മാർ' എന്ന് സ്വയവും സമൂഹവും വിശേഷിക്കപ്പെടുന്നവർ ഇത്രയും ഹീനവും പൈശാചികവും (മൃഗീയം എന്ന് പറയുന്നില്ല കാരണം മൃഗങ്ങൾ ഇത്രയും ഹീനമായ പാതകങ്ങൾ, ആധുനിക മൃഗലോകത്ത്- പഴമയിൽ ഉണ്ടാകാം- സ്വന്തം വർഗത്തോട് ചെയ്യുന്നില്ല). മനുഷ്യന്റെ തലവെട്ടുന്നതും അംഗവിച്ഛേദം നടത്തുന്നതും ക്രൂരമായ മരണത്തിന് വിധേയമാക്കുന്നതും ഇന്റർനെറ്റിൽ കണ്ടാലറയ്ക്കുന്ന ഇത്തരം ദൃശ്യങ്ങൾ ലക്ഷക്കണക്കിന് ആളുകൾ ആകാംഷയോടെ കാണുന്നു എന്നുള്ളതും മാറുന്ന മനുഷ്യ മനസ്സാക്ഷിയുടെ തെളിവാണ്.മറ്റൊന്നും പങ്കുവയ്ക്കാനില്ലാത്തതിനാൽ ഇത്തരം ഭീകരകാഴ്ചകളെ 'വൈറലാക്കി' ആത്മസംതൃപ്തി അടയുന്ന പുത്തൻ പ്രവണത വർദ്ധിച്ചു വരുന്നു.

മനുഷ്യൻ വാസ്തവത്തിൽ ആരാണ്? സർവ്വ ശക്തനായ ദൈവത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയാണെന്ന് എല്ലാ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളും അനുശാസിക്കുന്നു. സഹസ്രാബ്ദങ്ങളായി വിശ്വസിക്കുന്നു. കുറേക്കൂടെ ആഴമായ ആത്മബന്ധത്തിൽ 'ദൈവമക്കൾ' - Children of God - എന്ന വിശേഷണം മനുഷ്യന് ഉണ്ട്. ഇത്തരം ഒരു അറിവിനും ഉയർന്ന ചിന്തയ്ക്കും സവിശേഷമായ സ്വാധീനം മനുഷ്യ ജീവിതത്തിൽ കാലാകാലങ്ങളിൽ ചെലുത്തുവാൻ ഇടയായിട്ടുണ്ട്. ഒരുതരം ഉത്കൃഷ്ടമായ മാനസികാവസ്ഥ മനുഷ്യനു സ്വയം പരിപാലിക്കു

വാൻ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഉന്നത ദർശനം മാനവീകതയെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. വി.വേദഗ്രന്ഥം ആരംഭിക്കുന്നത് തന്നെ ദൈവം എല്ലാത്തിനേയും സൃഷ്ടിക്കുന്ന സംഭവം വിവരിച്ചുകൊണ്ടാണ്. എല്ലാ ദിവസവും സൃഷ്ടിയെ നോക്കി "നല്ലത്" എന്നു കണ്ട് സംതൃപ്തി അടയുന്ന ദൈവത്തിന്റെ ചിത്രം വളരെ കൗതുകകരമായി തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. മനുഷ്യനെ കുറേക്കൂടി താത്പര്യമെടുത്ത് ശ്രദ്ധയോടെ നിർമ്മിച്ചു എന്ന് തിരുവെഴുത്തിൽ കാണുന്നു. ദൈവം തന്റെ കൈവിരുതിനാൽ നിർമ്മിച്ച്, നല്ലതെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ച്, സൃഷ്ടിയുടെ എല്ലാം കിരീടമായ മനുഷ്യൻ, എന്തു കാരണത്താലാണെങ്കിലും പരസ്പരം ഉപദ്രവിക്കുന്നതും പീഡിപ്പിക്കുന്നതും അറുംകൊല ചെയ്യുന്നതും മഹാപാതകം തന്നെയല്ലേ? 'നീ കൊലചെയ്യരുത്' എന്ന് എത്ര ശകതമായിട്ടാണ് പത്തു കല്പനകളിൽ പറയുന്നത്. മനുഷ്യനോടുള്ള ക്രൂരതയും അക്രമവും മാത്രമല്ല, ദൈവത്തോടുള്ള അവഹേളനവും അക്രമവും കൂടിയാണിത്.

ജീവനുണ്ടാക്കുവാൻ മനുഷ്യന് സാധിക്കുമോ? ജീവൻ ദൈവത്തിന്റേതാണ്. ദൈവത്തിന്റെ ശ്രേഷ്ഠമായ ദാനമാണിത്. ശാസ്ത്രവും സാങ്കേതിക വിദ്യയും വളരെയേറെ വികസിച്ചെങ്കിലും ജീവന്റെ ആധാരം ഇപ്പോഴും ദൈവം തന്നെ. മാറ്റം ഒന്നും വന്നിട്ടില്ല. ജീവനിൽ നിന്നും ജീവൻ പകർത്താം. ജീവൻ സമൃദ്ധമാക്കാം. ഒരു തിരിവെട്ടത്തിൽ നിന്നും കോടാനുകോടി തിരികളിലേക്ക് പകരുന്നതുപോലെ .... എന്നാൽ ജീവൻ പ്രാപിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല. അമൂല്യമാണ് ജീവൻ. നാം അദൃശ്യനായ ദൈവത്തെ ദർശിക്കുന്നത് ഈ പ്രപഞ്ചത്തെ മനോഹരമാക്കിയിരിക്കുന്ന ജീവനിൽ കൂടിയാണ്. അതിനെ അപമാനിക്കുന്നതിനും അക്രമം കാട്ടുന്നതിനും നമുക്കെന്തധികാരം? മതനിയമ നിഷേധിയായി ജീവിക്കുന്നു എന്ന അപവാദത്തിൽ, കല്ലെറിഞ്ഞു കൊല്ലുവാനുള്ള വിധി ക്രിസ്തുവിൽ നിന്നും നേടുവാൻ വന്നവരിൽ നിന്നും എത്ര സഹതാപപൂർവ്വമാണ് ഒരു ജീവന്റെ തുടിപ്പിനെ ക്രിസ്തു നേടിയത്. ഒരു ജീവൻ എത്ര വലുത് എന്ന് ക്രിസ്തു നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. സൃഷ്ടിച്ച ദൈവം നമ്മുടെ കൊടും പാതകങ്ങൾ ക്ഷമിച്ചു സഹിച്ചു പൊറുക്കുമ്പോഴും നാമെന്തേ ക്രൂരന്മാരായി പോകുന്നു? പരസ്പരം ദയാവായ്പ് നഷ്ടപ്പെടുന്നു.

ഭൂമിയിൽ ജീവന്റെ തുടിപ്പ് എന്നെന്നേക്കും ഇല്ലതാക്കുവാൻ പ്രാപ്തിയുള്ള ആയുധ ശേഖരണം നടത്തുകയും ലക്ഷകണക്കിനാളുകൾക്ക് ജീവാപായം നടത്തുന്ന യുദ്ധങ്ങൾ അരങ്ങേറ്റുകയും ഭീകരന്മാരെ സൃഷ്ടിക്കുകയും അവർക്കായുധം നൽകി, അവരോട് രഹസ്യ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ച് വ്യാജം കാട്ടുകയും ചെയ്യുന്ന വൻ ശക്തികൾ, ഇന്ത്യ ഉൾപ്പെടെ, ജീവന്റെ തുടിപ്പ് നിലനിർത്തുവാനും ഭീമമായ തുകകൾ മുടക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വിരോധാഭാസം സ്വയം പരിഹാസം ആണ്. എത്രയോ ഭീമമായ തുകയാണ് അന്യഗ്രഹങ്ങളിൽ ജീവന്റെ അംശം ഉണ്ടോ എന്ന് അന്വേഷിക്കുവാൻ മുടക്കുന്നത്. കണക്കുകൾ നിരത്തി, വായനക്കാരെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നില്ല.

കരുണയുടെ സുകൃതം മനുഷ്യരിൽ നഷ്ടപ്പെടുവാൻ കാരണമാകുന്ന ചില കാര്യങ്ങൾ ഇവിടെ കുറിക്കുകയാണ്. വിസ്താര ഭയത്താൽ കണക്കും രേഖകളും ചേർത്തെഴുതുവാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ചില സാമൂഹിക സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരാജയമാണ് മനുഷ്യന്റെ അധപതനത്തിന് കാരണമെന്ന് അപഗ്രഥനത്തിൽ തെളിഞ്ഞുവരുന്നു.

1. ഗവൺമെന്റുകൾ

ഭരണയന്ത്രം നിയന്ത്രിക്കുന്ന സർക്കാരുകൾ നിയമവിധേയമായിട്ടാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിലും കൊലപാതകങ്ങളും യുദ്ധങ്ങളും നടത്തി ശക്തി നേടുന്നതും വീര്യം കാട്ടുന്നതും യുക്തമല്ല. ജനായത്തപരമായിട്ടാണ് ഇന്ന് സർക്കാരുകൾ ഭരണത്തിൽ വരുന്നത്. ജനങ്ങൾക്ക് സംരക്ഷണം നൽകുവാനാണ് തെരഞ്ഞെടുത്ത് ഭരണം കൈമാറുന്നത് . ജനത്തിന്റെ കൈവശമാണ് സർക്കാരുകളുടെ അധികാരം. അവരുടെ ഭരണാതിർത്തിയ്ക്കുള്ളിൽ , കരുണയും, നീതിയും, സത്യവും ജനത്തിനു നൽകുന്നതിലാകണം ശ്രദ്ധ വളരെയേറെ കലുഷിതമാണ് ഇന്നത്തെ ആഗോളസാമൂഹിക വ്യവസ്ഥ. മാറി വന്നിരിക്കുന്ന സാഹചര്യം അത്ര അനുകൂലമല്ലെങ്കിലും, സർക്കാരുകൾ നടത്തുന്ന കൊലപാതകങ്ങൾ നിർത്തണം. പ്രാകൃതമായ വധശിക്ഷയും ഇല്ലാതാകണം. സാധാരണക്കാർ നടത്തുന്നത് കൊലപാതകവും സർക്കാർ നടത്തുന്നത് നീതിയും എന്ന ധാരണ ശരിയല്ല. ജനം നടത്തുന്ന കൊലപാതകങ്ങളേക്കാൾ കൂടുതൽ ഭരണകൂടങ്ങളും സ്വേച്ഛാധിപതികളുമാണ് നടത്തുന്നത്. ആധുനിക ഉപകരണങ്ങളുടെ പിൻബലത്തോടെ ഇറാഖിലും, അഫ്ഗാനിസ്ഥാനിലും, ലിബിയയിലും, പാലസ്തീനിലും മറ്റും നടത്തുന്ന അതിക്രൂരമായ നരഹത്യകൾ മനുഷ്യമന

സ്സിനെ മലീമസ്സമാക്കുന്നു. ക്രൂരമായ പെരുമാറ്റ വാസനയിലേക്ക് മനുഷ്യ മനസ്സ് മാറി പോകുന്നു. കുരുന്നു ഹൃദയങ്ങളിൽ പോലും ക്രൂരമായ പെരുമാറ്റം സാധാരണമാകുന്നു.

ആധുനിക വാർത്താമാദ്ധ്യമങ്ങൾ മിഴിവുറ്റ കാഴ്ചകളായി അവയെ ലോകമെമ്പാടും എത്തിക്കുന്നു. ഇന്ന് മനുഷ്യരിൽ അക്രമ വാസന വളർത്തുന്നതിൽ മുൻപന്തിയിൽ നിൽക്കുന്നത് അടിച്ചമർത്തുന്ന മാന സ്സികാവസ്ഥ പുലർത്തുന്ന സർക്കാരുകളാണ്. രാജ്യത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് യുദ്ധങ്ങളും, ആയുധങ്ങളും കൊലപാതകങ്ങളും അനിവാര്യമാണ് എന്ന ചിന്ത നേതാക്കന്മാരിൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അടി ച്ചേൽപ്പിക്കുന്നതോ വമ്പൻ ആയുധ നിർമ്മാണ കമ്പനികളും, സമ്പന്നന്മാരും മനുഷ്യ രക്തം ഊറ്റിക്കു ടിച്ച് വീർക്കുന്ന വികൃത മാനസ്സരും.

സെക്യുലറിസത്തെ (മതനിരപേക്ഷത) മഹത്വീകരിച്ച് ദൈവത്തേയും ദൈവീക ചിന്തകളേയും ലോക മാസകലം രാജ്യങ്ങൾ അവഗണിച്ചു. വാസ്തവത്തിൽ അവഹേളിച്ചു. മതങ്ങളെ ഞാൻ മഹത്വീകരിക്കുന്നി ല്ല. അമേരിക്കയിലെ കൂട്ട വെടിവെപ്പിനു ശേഷം രോഷാകുലനായ പ്രശസ്തനായ ഒരു മതപ്രഭാഷകൻ പ്രസിഡന്റിനോട് പറഞ്ഞു. " നിങ്ങൾ ഭരണത്തിൽ നിന്നും ദൈവത്തെ എടുത്തു കളഞ്ഞു. അമേരിക്ക ഇങ്ങനെ ആയതിനു കാരണം ദൈവ നിഷേധമാണ്."

2. മതങ്ങൾ

മതങ്ങൾ ജീവന്റെ കാവൽക്കാരും ജീവന്റെ സുവിശേഷകരുമാണ് എന്നത് പൊതുവിശ്വാസമാണ്. ജീവന്റെ വിലയും ഉത്കൃഷ്ടതയും പഠിപ്പിക്കേണ്ടതായ കർമ്മപരമായ ഉത്തരവാദിത്വം മതങ്ങൾക്കാണ്. മതങ്ങൾ വളരെ സെൻസിറ്റീവ് ആയ ഒരു സ്ഥാപനമാണ്. മതങ്ങൾ മതനേതാക്കന്മാർക്ക് തന്നിഷ്ടം കാണി ക്കാനുള്ളതല്ല എന്ന തിരിച്ചറിവുണ്ടായാൽ കുറെയേറെ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടും. സമൂഹത്തെ ശുദ്ധീ കരിച്ച്, പവിത്ര മാനസ്സരായി, മരണത്തിനുമപ്പുറത്ത്, നിത്യ നിദാന്ത അനശ്വര നന്മയിലേക്ക് ജീവനെ നയി ക്കുന്ന മാർഗ്ഗം ആണത്. ആദ്ധ്യാത്മിക നേതൃത്വത്തിൽ ദീപം പിടിച്ചു നിൽക്കുന്ന മാർഗ്ഗ ദർശികളാകുന്ന തിനു ഘടക വിരുദ്ധമായ നിലപാടുകളാണ് കാണുന്നത്. പലർക്കും പ്രശസ്തിയും, പെരുമയും, പണവും, സുഖവും, അധികാരവും കയ്യാളുവാനുള്ള മാർഗ്ഗമായി അധപ്പതിച്ചു. മനുഷ്യനെ പരസ്പരം ഭിന്നിപ്പിച്ച്, കലഹിപ്പിച്ച്, സമൂഹത്തിന്റെ നന്മയേയും, സമാധാനത്തേയും തകർക്കുന്ന നശീകരണ പ്രവണതയിലേക്ക് അധപതിച്ചു പോകുമ്പോൾ, മനുഷ്യൻ ക്രൂരന്മാരും, നിഷേധികളും, പ്രത്യാശയറ്റവരും ആയിത്തീരുന്നത് സ്വാഭാവികം തന്നെ. ജീവന്റെ സംരക്ഷകർ ആകേണ്ടവർ, കാറ്റു വിതച്ചു കൊടുങ്കാറ്റ് കൊയ്യുന്നതുപോലെ വിദ്വേഷത്തിന്റെയും, വെറുപ്പിന്റേയും കാറ്റു വിതച്ച് യുദ്ധവും കലാപങ്ങളും കൊയ്യുന്ന ക്രൂരമായ അവസ്ഥ യാണ്.

മതനേതൃത്വങ്ങൾ തങ്ങളുടെ അധികാരത്തിലും പത്രാസിലും അഹങ്കാരം പുലർത്താതെ കരുണയും മനുഷ്യ സ്നേഹവും ജീവന്റെ വിലയും പഠിപ്പിക്കണം. ജീവൻ എന്നാൽ ദൈവം തന്നെയാണ്. പുതു തല മുറ ജീവന്റെ വില അറിഞ്ഞു തന്നെ വളരണം. പ്രഭാഷണങ്ങളിലും പ്രവൃത്തിയിലും സ്നേഹവും, ആർദ്ര തയും, സഹതാപവും, കരുതലും നിറയണം. അസൂയയും, വിദ്വേഷവും പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കുക.

3. കുടുംബം

ഒരു കുരുന്നു ജീവൻ, യഥാർത്ഥ മനുഷ്യനായി രൂപപ്പെട്ട് വളരുന്നത് കുടുംബ പശ്ചാത്തലത്തിലാ ണ്. ജീവന്റെ വളർച്ചയിൽ അച്ഛനമ്മമാരും, കൂടപ്പിറപ്പുകളും, അയൽക്കാരും സുഹൃത്തുക്കളും വഹിക്കുന്ന പങ്ക് അമൂല്യമാണ്. ജീവന്റെ തുടിപ്പിൽ ഒറ്റയ്ക്ക് ഒരു സമ്പൂർണ്ണ മനുഷ്യനാകുവാൻ സാധ്യമല്ല. കുടുംബ മാണ് മനുഷ്യന്റെ പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായ കളരി. ദൈവത്തേയും, നന്മയേയും, സത്യവും, ബഹുമാന വും, സ്നേഹവും, കരുണയും, ആർദ്രതയും, കരുതലും എല്ലാം അനുഭവിക്കുന്നതും അറിയുന്നതും കുടുംബ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ്. ആർദ്രതയോടും, ദയാവായ്പ്പോടും, സൗമ്യതയോടും തലോടുന്ന ഒരമ്മ അല്ലെങ്കിൽ മുത്തശ്ശി, പൈതലിലേക്ക് ചില നല്ല സ്വഭാവങ്ങൾ സന്നിവേശിപ്പിക്കുകയാണ്. തന്നിൽ നിന്നും പാൽ ഊറ്റി നൽകുന്ന അമ്മ കരുതലിന്റെയും, സഹനത്തിന്റേയും, ത്യാഗത്തിന്റേയും രുചി പാലിലൂടെ നൽകുക യാണ്. അമ്മിഞ്ഞപ്പാൽ ത്യാഗത്തിന്റെ ചാലിലൂടെയാണ് ഒഴുകി കുഞ്ഞിന്റെ ചുണ്ടിലെത്തുന്നത്. മകന്റെ കാൽ തട്ടി രക്തം പൊടിയുമ്പോൾ അലമുറയിട്ടോടി എത്തുന്ന അമ്മ എന്തൊരു മഹത്തായ പാഠം ആണ്

പകരുന്നത്. എവിടെ മുറിവും വേദനയും ഉണ്ടായാലും മനംനൊന്ത് കരയണം എന്നത് മനുഷ്യത്തത്തിന്റെ ഭാവം ആണ്. മുറിവിന്റെയും, വേദനയുടെയും മനോഭാരം നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെടുകയാണോ? വീണുമുറിയുന്ന കുഞ്ഞിനെ കഠിന വാക്കുകൾ കൊണ്ട് ശകാരിക്കുക്കയും, ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അമ്മ മറ്റൊരു ഭാവം ആണ് കുട്ടിയിലേക്ക് പകരുന്നത്. സ്നേഹം കിട്ടാത്തവരും, തിരസ്കൃതരായ മക്കളും, ശ്രദ്ധ ലഭിക്കാത്തവരും എല്ലാത്തിനും പരാതി കേൾക്കുന്നവരും, പീഢനം അനുഭവിക്കുന്നവരും, ക്രൂരതയുടെ കാണാപ്പുറം തേടി ആശ്വാസ തീരം കണ്ടെത്തി അതിൽ ആനന്ദ നിർവൃതി അടയുന്നവരാണ്. അവർക്ക് മറ്റൊരു തീരം കാട്ടണം. ഒരു ചെകിടത്ത് അടിക്കുന്നവന് മറ്റെ ചെകിട് കൂടി കാട്ടി നൽകട്ടെ. ഏഴ് എഴുപതുവട്ടം ക്ഷമിക്കണം എന്നാണ് ക്രിസ്തുവിന്റെ ഭാവന.

ദസ്തയെവ്സ്കിയിൽ തന്നെ ഈ കുറിപ്പ് പര്യവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്. ആദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ടെത്തൽ ഇപ്രകാരം; “കുറ്റവാളിയുടെ മാനസിക പ്രപഞ്ചമാണ് കുറ്റകൃത്യങ്ങളുടെ ഉറവിടം”.

ശുദ്ധമായ മാനസിക പ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ നല്ല ഭരണകൂടങ്ങളും, മതങ്ങളും, കുടുംബങ്ങളും, വിദ്യാലയങ്ങളും, കലകളും, സാംസ്കാരിക കൂട്ടങ്ങളും, നല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങളും മറ്റും വഹിക്കുന്ന പങ്ക് ശ്രേഷ്ഠകരം തന്നെ. കരുണാദ്രമായ ഒരു ലോകം സ്വപ്നം കണ്ടു പോകാം. മണ്ണിൽ കളിക്കുന്ന കളികൾ കളിക്കാം. സാറ്റുകളിക്കാം, ഊഞ്ഞാലിലാടാം അങ്ങനെ ഉല്ലാസകരമാക്കാം മാനസിക പ്രപഞ്ചം. മനസ്സിനെ പിരിമുറുക്കുന്ന യുദ്ധങ്ങളും, ഭീകരത നിറഞ്ഞതും അക്രമ വാസന മുറ്റി നിൽക്കുന്ന കളികളിൽ നിന്നും പിഞ്ചു മനസ്സുകളെ സ്വതന്ത്രമാക്കാം.മാനവികത വികസിക്കുന്നത് ശാസ്ത്രം, സാങ്കേതികവിദ്യ വിജ്ഞാനം വഴി മാത്രമല്ല, മറിച്ച് ഭയം കൂടാതെ സ്വതന്ത്രമായി എല്ലാവർക്കും ജീവിപ്പാൻ കഴിയുന്ന സാഹചര്യത്തിലാണ്.